

zvláště převzatý smluvní závazek, že bude po nájemní dobu šesti let provozovati v žalobcově domě ve krámě od žalobce pronajatém obchod s koloniálním zbožím — ve skutečnosti je to ovšem důležitý zájem i hospodářský i právní, poněvadž neprovozování obchodu v obchodní místnosti a dokonce provozování téhož obchodu jinde je znehodnocováním obchodní místnosti, tedy zneužíváním nájemného předmětu dávající pronajímateli podle § 1118 obč. zák., po případě právo k předčasnému zrušení nájemní smlouvy, po případě podle § 1295 obč. zák. i nárok na náhradu škody, nýbrž na tom seje, zda se řečený závazek opravdu uskutečnil, neboť pak se žalobce právem domáhá jeho splnění. Správně tedy uznal odvolací soud, že řízení soudu prvé stolice zůstalo ze svrchu uvedené příčiny kusým, proto právem rozhodl, jak se stalo, a nelze bezdůvodnému rekursu vyhověti.

Čís. 9114.

Bankovní úředníci.

Ředitel banky, mající postavení důvěrníka cizozemského kapitálu, účastněného na bance, není jako takový o sobě zmocněn k přijetí zaměstnanců do služeb banky.

Definitiva, znamenající podle služebního řádu, že zaměstnanec nesmí býti po dobu trvání služebního řádu propuštěn leč z důvodů v něm uvedených, zaniká pominutím platnosti služebního řádu.

(Rozh. ze dne 16. srpna 1929, Rv I 1208/29.)

Žalobce domáhal se na žalované bance, by byla prohlášena neúčinnou výpověď daná mu dne 14. května 1927 ke dni 30. června 1927 z jeho služebního poměru, by žalovaná byla uznána povinnou platiti mu ujednané služební požitky od června 1927 a doplatiti mu nedoplatek služebního. Žalobu opíral žalobce o tvrzení, že do služeb žalované banky vstoupil na základě smlouvy, kterou uzavřel r. 1920 s plnomocníkem banky ředitelem Henri P-em, s nímž smluvil, že žalobcovo služné bude činití 45.000 Kč ročně, že se žalobci dostane v bance definitivního trvalého postavení, které nemůže býti vypověděno mimo případ vyšší moci nebo s jeho svolením. Toto smluvené služné prý obdržel jen za prvý rok, od 1. září 1921 však že mu bylo vypláceno ročně jen 40.000 Kč, kterýžto rozdíl též zažaloval. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly, **o d v o l a c í s o u d** mimo jiné z těchto důvodů: Podle § 26 stanov přijímatí a propouštění úředníky je vyhrazeno správní radě banky, která byla oprávněna usnesení o jednotlivých věcech nebo jich provedení svěřiti zvláštnímu komitétu tří nebo více členů, užšímu výboru, který může vykonávati funkce vyhrazené správní radě, je-li tím pověřen, a podle svědeckých výpovědí správní rada pověřila výkonný výbor přijímáním úředníků, takže se přijetí žalobce stalo podle stanov, a jak ze svědeckých výpovědí a z udání P-a na jevo vychází, zvláštní oddělení zahraniční neexistuje a P. neměl plnou moc k přijetí žalobce. Posléze vytýká od-

volatel nesprávné právní posouzení věci proto, že dle úsudku prvního soudu služební řád, který žalobce podepsal a s jehož obsahem projevil souhlas, pozbyl platnosti dnem 31. prosince 1928 a žalobce že se ho nemůže dovolávat, kdežto podle služebního řádu stal se úředníkem definitivním a byl trvale na dobu života ustanoven a nabyl práv na dobu trvání služebního poměru bez ohledu na dobu platnosti služebního řádu, a poměr ten nemůže prý býti zrušen zákonnou výpovědí jen z důvodů § 45 služ. řádu, z nichž však žádný nenastal. Avšak podle služebního řádu, kterému se žalobce podpisem podrobil, definitiva znamenala, že po dobu trvání služebního řádu úředník nesměl býti propuštěn z jiného důvodu než v § 45 služ. řádu vytčeného, právo úředníka bylo tedy časově omezeno na dobu platnosti služebního řádu, jak výslovně jest stanoveno v § 47 posl. odst. služ. řádu a, an služební řád pozbyl platnosti, pominula všechna práva na něm se zakládající a přestal rozdíl mezi úředníkem definitivním a provisorním a další služební poměr zaměstnanců nutno posuzovati podle zákona o obchodních pomocnících. Proto právem první soud uznal, že se po 1. lednu 1927 na služební poměr žalobce vztahoval tento zákon, podle něhož žalobce byl úředníkem na dobu neurčitou, ana určitá doba ujednána nebyla, a tudíž žalovaná byla oprávněna dáti mu výpověď čtvrtletní.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Tvrzení dovolatele, že P. jako důvěrník francouzského kapitálu měl »nepochybně« neobmezenou plnou moc, přijati do služeb, má i podle jeho přednesu ráz pouhé domněnky, ta však nemá opory ve zjištěných soudů nižších stolic. Nevhodně poukazuje dovolatel k ustanovení čl. 234 obch. zák. s tvrzením, že Henri P. byl oprávněn přijati ho do služeb žalované banky, i kdyby neměl výlučné postavení tvrzené dovolatelem. Citované ustanovení předpokládá, že jde o zmocněnce a určován jest jím rozsah zmocněncova oprávnění podle dané mu plné moci, kdežto v pochybnostech zástupčí oprávnění vztahováno jest na právní jednání s prováděním obchodů akciové společnosti obyčejně spojené. P. nebyl zmocněncem, ale i kdyby tu bylo jeho zmocnění, bylo by obmezeno ustanovením § 26 stanov v ten způsob, že by se nevztahovalo na právo přijímati úředníky. Dovolateli nelze přisvědčiti ani potud, pokud tvrdí, že v souzeném případě definitiva znamená přijetí do služeb na doživotí s možností, propustiti takového zaměstnance jen z důvodů uvedených v § 45 služ. řádu nebo v § 27 zákona o obchod. pomocnících. Podle služebního řádu znamená definitiva zaměstnaného nárok, by nebyl propuštěn vyjma z důvodů uvedených v § 45 téhož řádu. Toto právo se zakládá jedině na služebním řádu, že pominutím platnosti služebního řádu pozbývají platnosti veškeré právní poměry a nároky jím založené, a platí pak pro služební poměr dotyčných úředníků pouze zákonná ustanovení. Dnem 31. prosince 1926, kdy služební řád přestal platiti, pozbyl platnosti i dovo-

telův nárok, by nebyl propuštěn leč z důvodů § 45 tohoto řádu. Tím také přestal služebním řádem vytvořený rozdíl mezi úředníkem provisorním a definitivním, a právní poměry zaměstnanců žalované banky jest posuzovati podle norem zákona o obchodních pomocnících. Ježto dovolatel neměl vyjednánu určitou dobu služební, patří podle norem zákona o obchodních pomocnících do kategorie zaměstnanců s neurčitou dobou služební a může býti kdykoliv vypovězen v zákonném kvartálu.

Čís. 9115.

Postoupil-li pronajímatel nárok na nájemné, týkalo se prodlení v placení nájemného jen postupníka, a nemá jeho prodlení v zápětí následky § 1118 obč. zák.

Z toho, že pronajímatel ponechal nájemce v nájemním poměru, ač nezaplatil včas nájemné, lze po případě souditi, že se vzdal práva vyhrazeného mu § 1118 obč. zák.

(Rozh. ze dne 16. srpna 1929, Rv I 1236/29.)

Žalovaný měl od žalobce v podpachtu pozemek. Ježto žalovaný nezaplatil podpachtovné sestře žalobcově, již byl žalobce postoupil nárok na podpachtovné, žaloval ho žalobce o zrušení podpachtovní smlouvy a o vyklizení a o odevzdání pozemku. *Procesní soud první stolyce* žalobu zamítl, *odvolací soud* napadený rozsudek potvrdil. *Důvody*: Důvodem žaloby jest § 1118 obč. zák., ježto prý žalovaný nezaplatil za dvě lhůty nájemné a upomínka zůstala bezvýslednou. První soudce přijal za zjištěno, že se stal platný postup podpachtovného na žalobcovu sestru a učinil tak správně, neboť tomu svědčí veřejná listina, totiž protokol sepsaný se žalovaným u prvního soudu, dne 3. dubna 1924. Zjištěním prvního soudce jest odvolací soud vázán. Odvolací soud, aniž se stotožňuje se všemi právními názory prvního soudce, jest toho názoru, že by žalobce měl právní nárok na zrušení podnájemní smlouvy jen tehdy, kdyby trpěl hmotnou újmu neplacením podnájemného jako smluvník. V souzeném případě však žalovaný skutečně zaplatil podnájemné, jednak jako poddlužník vymáhajícímu věřiteli JUDr. Jaroslavu Z-ovi, jednak složením na soudě podle § 1425 obč. zák. Jde tu jen o platby JUDr. Jaroslavu Z-ovi. Avšak, ježto tu jde o platný postup, mohla by býti a také skutečně tímto placením podnájemného byla skutečně stížena jen žalobcova sestra, nikoliv však žalobce, poněvadž je zaplacen placením vymáhajícímu věřiteli. Sestra žalobcova (Veronika J-ová) však vůbec nežalovala. Není tu tedy podmínka § 1118 obč. zák. ohledně žalobce. § 1118 obč. zák. ustanovuje, že pronajímatel (propachtovatel) může se své strany žádati dřívější zrušení smlouvy, když nájemce (pachtýř), byv upomenut (že by mu muselo býti pohrozeno zrušením smlouvy nájemní tam nestojí) se zaplacením tak prodlévá, že do projití období zadržené nájemné (pachtovné) úplně nezaplatil. Beze vší pochyby může